

Go go geveltuintjes

Meer groen in je straat

Colofon

Deze brochure is een realisatie van het Stadsbestuur van Bree.

Technische dienst

Vrijthof 10
3960 Bree
089 84 85 00
techdienst@bree.be
www.bree.be

Voorwoord

Zet jezelf eens in de bloemen! Letterlijk! Want dat is het leuke effect van een straatgeveltuin. Je trakteert jezelf niet alleen op plantjes, maar ook op geuren en vrolijk getijlp. Groen aan je gevel brengt een opgewekt lentegevoel met zich mee. Wat wil je nog meer bij thuiskomst?

Geveltuintjes doen bovendien ook wat met je straat. Ze zorgen voor een kleurrijk geheel en leveren stof om over te praten met je burens. Je gevel straalt! Je straat straalt! Begin er deze lente aan en daag je burens uit om ook mee te doen.

We helpen je graag op weg met do's en don'ts. Een straatgeveltuin mag natuurlijk niet hinderlijk zijn voor voetgangers of andere weggebruikers. Sommige planten zijn beter geschikt dan andere. Sommige plekken vragen om een andere aanpak dan andere. Lees er alles over in deze brochure of contacteer ons met je vragen.

We hebben nog meer in petto om je te overtuigen. Onze stadsdiensten komen éénmalig een tuintje bij je aanleggen. In overleg leveren ze plantgrond, planten en eventueel een klimrek. Jij, als eigenaar van de gevel, staat in voor het dagelijks onderhoud.

Ligt je straatgeveltuin buiten het centrum? Geen probleem. Ook jou helpen wij op gang. Registreer je even via onze website of bezorg ons het formulier achterin deze brochure.

Meer info nodig? Inspiratie nodig? Vragen?
Contacteer ons via techdienst@bree.be.

Rudi Cober
Schepen van groen

Vraag en antwoord

Waarom kies ik voor een straatgeveltuin?	3
Kan mijn gevel dienst doen voor een geveltuintje?	4
Welke planten zijn geschikt?	5
Hebben klimplanten een steuntje nodig?	6
Plantenlijst	8
Ja, ik wil. En nu? Hoe begin ik er aan?	10
Straatgeveltuin onderhouden. Ik ga het me toch niet beklagen?	12
Bloembakken	13
Groengevel (los van de grond)	14
Steun van de stad bij aanleg groengevel	15
Toestemming van de eigenaar	16
Meld je plannen aan	17

Waarom kies ik voor een straatgeveltuin?

Simpel! Het komt je humeur en gezondheid ten goede!

Je trakteert jezelf niet alleen op plantjes, maar ook op geuren en vrolijk getijl. Groen aan je gevel maakt je vrolijk. 't Is zelfs wetenschappelijk bewezen dat uitkijken op een groene omgeving je humeur en gezondheid positief beïnvloeden. Misschien krijg je wel bewoners in het nestkastje dat tussen de klimplanten hangt. Een fluitconcert bij thuiskomst? Heerlijk toch?

Geveltuintjes doen bovendien ook wat met je straat.

Ze zorgen voor kleur en leveren stof om over te praten met je burens. Je beleeft de seizoenen intenser. In de winter sta je verwonderd hoe sneeuwklompjes de koude trotseren. In de lente geven de narcissen of tulpen je direct een lentegevoel. 's Zomers kan je genieten van volle geuren en kleuren. En in de herfst? Oogsten? Zaden plukken? Tomaatjes of braambessen?

De natuur tot bij je thuis

Geveltuintjes creëren ook meteen een slaapplek of rustplaats voor insecten, vlinders of vogels. Zaden of dauwdruppels op bladeren, je zal versteld staan hoeveel bezoek je krijgt. Het brengt (dieren)leven in de stad of in je straat. Onze stad heeft zich geëngageerd om bijvriendelijke maatregelen uit te werken. Zo werden er al insectenhôtels geplaatst, extra bloembollen geplant en boemenzaad van wilde bloemen verdeeld. Straatgeveltuintjes zullen voor bijen zeker een meerwaarde zijn!

"Toen onze straat enkele jaren geleden vernieuwd werd, werden er alvast nieuwe bomen geplant. Ik vroeg via de stadsdiensten de toestemming om onze straat nog verder te voorzien van groen voor mijn huis. In de lente vul ik aan met lentebollen en in de zomer geven de zomerbloeiërs een heel kleurrijk effect. Ik krijg veel positieve reacties. Onze buurvrouw heeft zelfs onlangs ook al één tegel weggehaald."

Sabine uit de Nieuwstadweg

Kan mijn gevel dienst doen voor een geveltuin?

Hoeveel plaats heb je nodig?

Op de stoep moet er voldoende ruimte, minimum 1,5 m vrij blijven voor voetgangers en mensen met een rolstoel of kinderwagen.

Je straatgeveltuin mag, afhankelijk van de stoepbreedte, minimum 20 cm en maximum 60 cm breed zijn. Verdere details vind je terug in het reglement op www.bree.be/straatgeveltuin.

Hou rekening met je buren en blijf 30 cm van de scheidingsgrens of maak goede afspraken.

Stoep te smal?

Eén stoeptegels kan voldoende zijn voor het plaatsen van een klimplant.

Is je stoep toch te smal voor een geveltuin? Fleur je gevel dan op met bloembakken en vul ze met vrolijke kleuren.

Het volledige reglement

Op www.bree.be/straatgeveltuin vind je het volledige reglement voor de aanleg van straatgeveltuintjes.

Welke planten zijn geschikt?

Ga de hoogte in

Kies een mooie klimplant om je gevel te laten begroeien. Verder in deze brochure vind je een lijst van geschikte klimmers.

Tips

Kies planten die geschikt zijn voor jouw gevel. Is je muur gericht op het zuiden of ligt je gevel bijna altijd in de schaduw?

Wil je snel resultaat, kies dan voor snelle groeiers. Denk eraan dat je dan uiteraard ook meer onderhoud hebt en meer moet snoeien.

Sommige planten hechten zich vast aan de muur, andere hebben een steuntje nodig.

Misschien een nestkastje tussen het groen?

Combineer klimplanten met lage planten en eenjarigen

Heb je voldoende ruimte, plant dan bij de klimmer ook nog lagere planten of struikjes. Maak er een mooie variatie van. Zorg dat er altijd iets in bloei staat of opvalt omwille van mooi blad of vruchten.

Onze diensten helpen je graag op weg.

- We bezorgen je een lijst met geschikte planten voor jouw geveltuin. Je mag natuurlijk ook zelf planten kiezen en kopen.
- Wij leveren plantgrond, planten en indien nodig een plantensteun. De technische dienst legt de geveltuin ook volledig aan.
- De aanleg en leveringen gebeuren 2 maal per jaar: nl. in het voorjaar en in het najaar. Dit zijn immers de meest geschikte tijdstippen voor de aanleg van groen.

Hebben klimplanten een steuntje nodig?

Soorten planten en hun klimhulp

Sommige planten hechten zich vast aan de muur. andere hebben hulp nodig. Kies dus zorgvuldig je planten. Onze diensten leveren een klimrek. Op eenvoudig verzoek willen we deze ook voor je bevestigen tegen de muur.

Winders

Winders slingeren zich met hun stengels rond hulpstukken. Ze groeien niet tegen de muur zelf. Enkele voorbeelden zijn: Kamperfoelie en Blauwe regen.

Let op: winders kunnen je regenafvoer wurgen!

Zelfhechters

Deze planten zetten zich met zuignapjes vast op je gevelstenen. Ze beschadigen je gevel niet, maar als je de planten verwijderd blijven er wel sporen achter op de muur. Enkele voorbeelden zijn: klimop, wilde wingerd en klimhortensia.

Rankende planten

Rankers zijn planten die tak- of bladranken maken waarmee ze zich vasthechten aan de klimhulp. Druiven, siererwten en bosranken zijn goede voorbeelden hiervan.

Steunklimmers

Steunklimmers klimmen niet uit zichzelf, maar werden door de mens tot lei-plant omgetoverd. Winterjasmijn, klimrozen en bramen zijn de meest bekende planten uit deze groep.

Klimhulp

Onze diensten zorgen voor een geschikte klimhulp voor de door jou gekozen planten. We helpen je eventueel ook om het klimrek te bevestigen tegen de straatgevel.

Toch even waarschuwen ...

Tegen muren met barsten of scheuren zet je best geen zelf-hechtende klimmers. De planten kunnen de beschadigingen erger maken.

Wie een gevelde heeft kiest beter planten die een klimhulp nodig hebben om beschadigingen aan de verf te voorkomen.

Maak goede afspraken met je burens, want sommige klimmers zijn heel enthousiast en groeien heel snel.

Plantenlijst

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Hoogte	Kleur	Bloeitijdstip	Wintergroen	soort plant
ZON / HALFSCHADUW						
Alchemilla mollis	Vrouwenmantel	40 cm	groen/geel	mei/juni/juli	nee	vaste plant
Bergenia cordifolia	Schoenlappersplant	30 cm	rose	maart/april/mei	ja	vaste plant
Coreopsis verticillata 'Zagreb'	Meisjesogen	25 cm	geel	juli tot en met oktober	nee	vaste plant
Rubeckia missouriensis	Zonnehoed	60 cm	geel	juli/augustus	nee	vaste plant
Pennisetum alopecuroides 'Hameln'	Lampenpoetsersgras	60 cm	/	juli/augustus/september	nee	grassoort
Spirea japonica 'Little Princess'	Japanse spierstruik	60 cm	rose	mei/juni/juli	nee	heester
Viburnum tinus	Sneeuwbal	200 cm	wit	februari/maart	ja	heester
Actinidia kolomikta	Sierkiwi	400 cm	wit	april/mei	nee	klimplant
Clematis rehderiana	Clematis	500 cm	geel	juni/juli/augustus	nee	klimplant
Akebia quinata	Schijnaugurk	500 cm	rose/bordeau	april/mei	nee	klimplant
Roza 'Guirlande Rose'	Klimroos	300 cm	rose	mei tot en met oktober	nee	klimplant
Clematis rehderiana	Clematis	500 cm	geel	juni/juli/augustus	nee	klimplant
SCHADUW						
Aster ageratoides 'Starshine'	Aster	60 cm	wit	juni/juli/augustus/september	nee	vaste plant
Astrantia maxima	Zeeuws knoopje	70 cm	rose	juni/juli/augustus	nee	vaste plant
Dicentra formosa	Gebroken hartje	30 cm	rose	mei/juni/juli/augustus	nee	vaste plant
Helleborus argutifolius	Nieskruid	80 cm	wit/groen	februari/maart/april	ja	vaste plant
Hosta 'Big Daddy'	Hartlelie	70 cm	wit	juni/juli	nee	vaste plant
Hedera helix 'Arborescens'	Struikklimop	100 cm	groen	juli/augustus/september	ja	heester
Hydrangea macrophylla 'Libelle'	Hortensia	100 cm	wit	juli/augustus/september	nee	heester
Ilex crenata 'Convexa'	Japanse hulst	120 cm	/	mei/juni	ja	heesters
Clematis 'Jackmanil'	Bosrank	400 cm	paars	juli/augustus/september	nee	klimplant
Lonicera browni 'Dropmore Scarlet'	Kamperfoelie	250 cm	rood/oranje	juni/juli/augustus/september	nee	klimplant
Pyracantha 'Orange Glow'	Vuurdoorn	250 cm	wit	mei/juni daarna oranje bessen	ja	klimplant
Asplenium scolopendrium	Tongvaren	40 cm	/	/	ja	varen
Polystichum setiferum	Zachte naaldvaren	70 cm	/	/	ja	varen
Deze lijst is slechts een kleine selectie. Een uitgebreide plantenlijst staat op www.bree.be/straatgeveltuin						

Ja, ik wil

En nu? Hoe begin ik eraan?

Is de stoep voldoende breed en wil je je engageren om een straatgeveltuin te onderhouden, dan kan je je geveltuin aanvragen. Kies alvast planten uit de lijst. Wil je nog wat andere planten erbij, of aanvullen met bloembollen of éénjarigen? Dat mag, maar deze kosten moet je zelf dragen.

In vijf stappen naar een mooie straatgeveltuin

Stap 1: meld je aan

Laat ons weten dat je een straatgeveltuin wil aanplanten.

Geef je contactgegevens door aan de technische dienst van Stad Bree, liefst online via www.bree.be/straatgeveltuin.

Stap 2: aanleg van de geveltuin

De meldingen worden verzameld en twee maal per jaar doet de Technische dienst de ronde om de geveltuintjes aan te leggen. Het tijdstip wordt goed met je gecommuniceerd!

Stap 3: onderhoud

Geef alle planten goed water, zeker de eerste dagen! Als er planten zijn die het niet overleven, moet je ze zelf vervangen. Vergeet niet om regelmatig de klimplanten aan te binden. Knip uitgebloeide bloemen weg. Snoei regelmatig planten die te groot zijn geworden bij. Met een gieter, kleine handschoffel, hark, keerborstel en snoeischaar ben je helemaal uitgerust om aan de slag te gaan.

Stap 4: genieten!

Kijk! Ruik! Pronk! Pluk! Geniet! Daar heb je het immers voor gedaan!

Succes!

Stap 5: Motiveer je burens!

Maak je burens jaloers. Daag hen uit om ook een geveltuintje aan te leggen. Vertel je ervaringen verder. Deel zaden. Geef planten die je te veel hebt of al te groot zijn geworden en gesplitst kunnen worden, weg. Maak er een leuke straat van.

Gebruik geen pesticides!

Bestrijdingsmiddelen zijn giftig voor planten, dieren en de mens! Ze vervuilen de bodem en ons grondwater. Gebruik ze dus NIET! Onkruid kan je vermijden door bodembedekkers aan te planten of door de aarde te bedekken met schors. Toch onkruid? Wied het dan met de hand en doe het in de GFT-container.

Straatgeveltuin onderhouden

Ik ga het me toch niet beklagen?

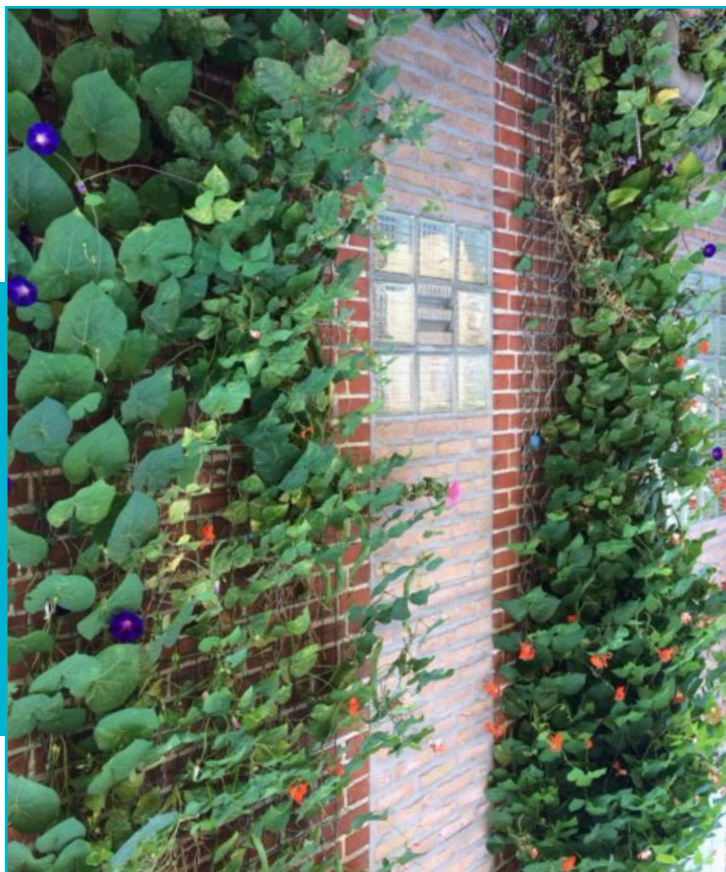
Een straatgeveltuin onderhouden is heel simpel en vraagt niet veel tijd!

- elke dag kijken en eventueel wat water gieten: 2 minuutjes
- in het groeiseizoen knip je elke maand je planten wat bij en bind je ze verder aan: een kwartiertje
- één keer per jaar heb je wat meer tijd nodig: snoeien, bijmesten, controleren of de klimhulp nog stevig vast zit, plannen maken om eventueel wat bij te planten volgend voorjaar, je burens overtuigen om mee te doen, ...

Tips

Hou de dakgoten, verlichtingspalen en verkeersborden vrij. Zorg dat je planten hier geen grip op krijgen.

Zorg dat er altijd een doorgang is voor voetgangers (1,5 m). Toom je planten desnoods wat in.

Bloembakken

Zet de bloementjes buiten

Bloembakken mogen op het openbaar domein gezet worden, maar let toch even op volgende punten:

geef het eerst even door aan de technische dienst via www.bree.be/straatgeveltuin
onderhoud je bakken goed: geef tijdig water, snoei, kijk na op ongedierte
zorg dat de bakken niet hinderlijk zijn voor voetgangers of voor ander verkeer
zorg dat de bakken stabiel zijn

Ik woon in het centrum van Bree of op de kleine ring

In het centrum van Bree en op de kleine ring mogen enkel bloembakken gemaakt aan hout of metaal worden gebruikt. We willen graag wat uniformiteit en daarom kiezen we voor donkergrijs of antracietkleur.

Denk eraan dat de marktkramers op onze wekelijkse markt en de kermisattracties niet gehinderd mogen worden. We helpen je graag met het bepalen van de meest geschikte plek voor je bloembak(ken).

De breedte van een bloembak mag maximum 60 cm zijn als de stoepbreedte dit toelaat. Lees er alles over in artikel 5a van het reglement (www.bree.be/straatgeveltuin).

De beheerder

De beheerder is de eigenaar of - op voorwaarde dat de eigenaar of de vereniging van mede-eigenaars akkoord gaat - de huurder, de gebruiker of de houder van het zakelijk recht, die de straatgeveltuin of groengevel aangelegd heeft of heeft laten aanleggen.

De beheerder blijft verantwoordelijk voor het onderhoud en zorgt ervoor dat niemand hinder heeft van de aanleg.

Groene gevel (los van de grond)

Groene gevel? Los van de grond?

Een groene gevel los van de tuin is een verticale tuin die tegen de gevel bevestigd wordt en die geen contact maakt met de grond. De planten groeien in een alternatief groeimedium dat met behulp van een draagsysteem aan de gevel is bevestigd.

Leuk! Wat moet ik doen?

Vooraleer je met de werken start, maak je een melding bij de technische dienst van Stad Bree via www.bree.be/straatgeveltuin. Wij nemen contact met jou op. Nog andere vergunningen zijn niet meer vereist.

Voor het onderhoud sta je zelf in. De gevel moet zodanig zijn opgebouwd en onderhouden worden dat er geen gevaar of hinder is voor het verkeer en voor de zwakke weggebruikers.

Het volledige reglement, Reglement betreffende ingrepen tot bevordering van de vergroening van straten en pleinen, vind je ook op www.bree.be/geveltuinen.

Steun van stad Bree bij aanleg groengevel

Financiële tussenkomst van het stadsbestuur

Voor de aanleg van de [groengevel](#) wordt een subsidie voorzien van 10% van de aanleg met een maximum van 500 EUR inclusief BTW per kadastraal perceel.

De uitbetaling gebeurt na voorlegging van de factuur. Werken vanaf 2018 worden in aanmerking genomen voor subsidie.

Nog iets waar ik op moet letten?

Hoeveel je gekozen constructie mag uitsteken hangt af van de breedte van de stoep. Je vindt alle details hierover in artikel 5a van het reglement. Raadpleeg het op www.bree.be/straatgeveltuin.

Ik ben niet de eigenaar van het pand

Wat moet ik dan doen?

Vraag toestemming aan de eigenaar en laat hem of haar een toestemmingsformulier invullen. Zie p. 16 of ga digitaal op www.bree.be/straatgeveltuin.

Cindy van Boetiek Amaï:

“Wij legden de groengevel aan omdat we een oplossing zochten voor het opschrift “apotheek” op onze gevel. En dit is het geworden! Ik ben er super tevreden over! Het is leuk, gemakkelijk in onderhoud. Alles verloopt automatisch: bemesten, water geven. We moeten enkel een beetje snoeien na het seizoen, maar mijn man is een echte tuinliefhebber. Dat is dus geen “opdracht” voor hem. Trouwens, we krijgen heel veel positieve reacties op onze groengevel! Fijn, hé?”

Toestemming van de eigenaar

Ondergetekende,

Naam eigenaar:

Woonachtig te (volledig adres)

Geef toestemming aan (naam aanvrager)

Voor de aanleg van een (aankruisen wat van toepassing is):

- ☐ Straatgevel
- ☐ Groene gevel (los van de grond)
- ☐ Bloembak

en dit conform het reglement betreffende ingrepen tot bevordering van de vergroening van straten en pleinen, goedgekeurd op de gemeenteraad van 17 februari 2020.

Datum

Handtekening eigenaar

Meld je plannen aan

Bezorg dit formulier, ingevuld, aan technische dienst van Bree of vul het digitaal in op www.bree.be/straatgeveltuijn.

Voeg een schets toe als er verwarring kan zijn over de plaats van je geveltuintje.

NAAM:

STRAAT:NR:

WOONPLAATS:

MAILADRES:

TELEFOONNUMMER of GSMNUMMER:

ADRES waar de straatgeveltuijn wordt aangelegd:

Ik wil melding maken van de aanleg van:

- ☐ Een straatgeveltuijn met geschatte grootte m²
- ☐ Een groengevel (los van de grond)
- ☐ (aantal) bloembakken

- ☐ Ik verklaar mij akkoord met het reglement. (zet een kruisje in het vakje).
(Reglement is te vinden op www.bree.be/straatgeveltuijn)

Datum aanvraag:

Handtekening:

PS: Ben je niet de eigenaar van het pand waar je woont? Vraag dan eerst zijn/haar toestemming! (zie p. 16 of op www.bree.be/straatgeveltuijn).

Meer info

Op www.bree.be/straatgeveltuijn vind je:

- het volledige reglement
- deze brochure digitaal
- lijst met geschikte planten
- meldingsformulier
- formulier "Toestemming van de eigenaar"
- foto's

